

Banka e Shqipërisë
Departamenti i Politikës Monetare

Komisioni Evropian*

VROJTIMI I BESIMIT TË BIZNESIT DHE TË KONSUMATORIT

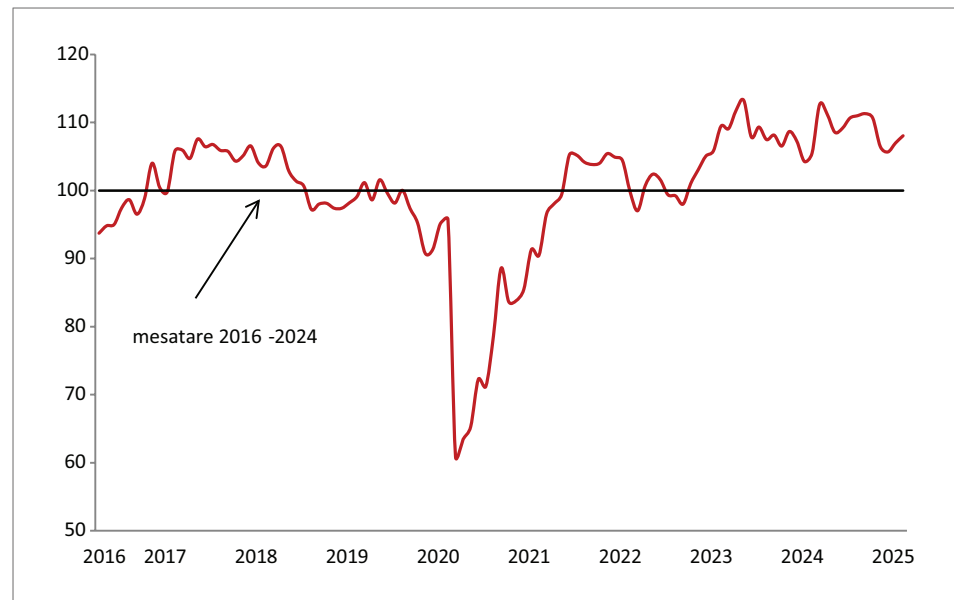
1 PRILL 2025

** Vrojtimet e besimit bashkëfinancohen nga Bashkimi Evropian dhe Banka e Shqipërisë. Duke filluar nga muaji maj i vitit 2016, ato kaluan në programin e Komisionit Evropian për harmonizimin e Vrojtimeve të Besimit.*

VROJTIMI I BESIMIT TË BIZNESIT DHE TË KONSUMATORIT

Treguesi i ndjesisë ekonomike (TNE) u rrit me 1.1 pikë në muajin mars. Niveli i TNE-së aktualisht qëndron 8.1 pikë mbi mesataren historike (Grafik 1). Në rritjen e tij ndikuan përmirësimi i besimit konsumator dhe i besimit të bizneseve në të gjithë sektorët, me përjashtim të sektorit të *tregtisë*. Ky i fundit dha një kontribut negativ.

Grafik 1. Treguesi i ndjesisë ekonomike, TNE (mesatarja afatgjatë=100)

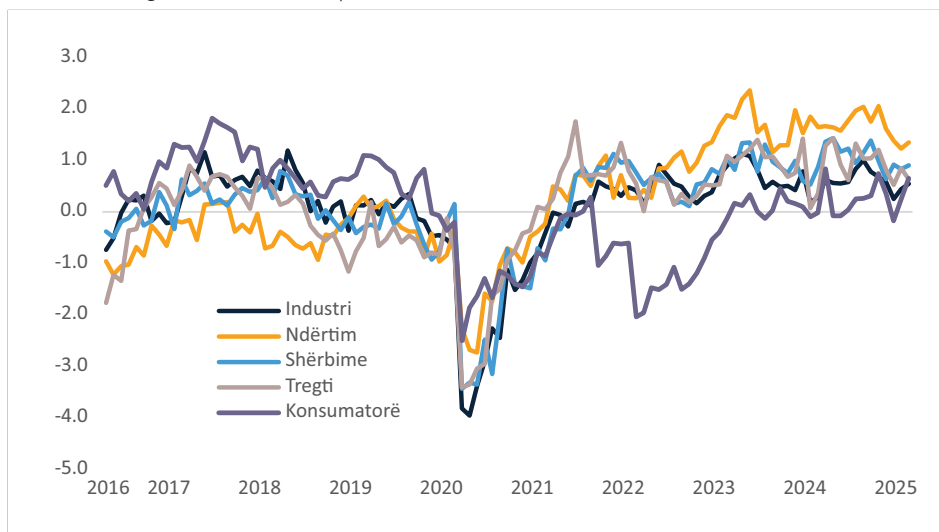

Burimi: Vrojimi i Besimit të Biznesit dhe të Konsumatorit, Banka e Shqipërisë.

Treguesi i besimit të industrisë (TBI) u rrit me 1.4 pikë përqindje në muajin mars. Niveli i TBI-së është rreth 6 pikë përqindje mbi mesataren historike (Grafiku 2). Përmirësimi i TBI-së në muajin mars u përcaktua nga vlerësimet optimiste për *kontratat porositëse* të bizneseve nga eksportet, si dhe vlerësimi më optimist për *prodhimin industrial* aktual. Bizneset vlerësojnë në rënie të lehtë gjendjen e *inventarëve*. Pritjet për çmimet në të ardhmen kanë shënuar rritje të lehtë krahasuar me muajin e kaluar (Tabelë 2, sektori i industrisë).

Treguesi i besimit në ndërtim (TBN) u rrit me 1.6 pikë përqindje në muajin mars dhe niveli i tij vijon të qëndrojë ndjeshëm (+15 pikë përqindje) mbi mesataren historike (Grafik 2). Rritja e TBN-së këtë muaj u përcaktua nga rritja e vlerësimeve të bizneseve për *aktivitetin aktual ndërtues*. Gjithashtu, bizneset u shprehën optimiste për *punësimin* në të ardhmen. Pritjet për çmimet u rishikuan lehtë për poshtë (Tabelë 2, sektori i ndërtimit).

Grafik 2. Treguesit e besimit sipas sektorëve*

Burimi: Vrojtimi i Besimit të Biznesit dhe të Konsumatorit, Banka e Shqipërisë.

Shënim: *Grafiku paraqet vlera të standardizuara për të korrigjuar ndryshimet ndërmjet mesatareve dhe devijimeve standarde të treguesve të besimit përkatës.

Treguesi i besimit në shërbime (TBSH) u rrit me 1.2 pikë përqindje në muajin mars. Niveli aktual i tij qëndron rreth 13 pikë përqindje mbi nivelin e mesatares historike (Grafik 2). Përmirësimi i TBSH-së u përcaktua nga vlerësimet më pozitive të bizneseve për *ecurinë aktuale të aktivitetit* të tyre. Po ashtu, pritet për nivelin e *punësimit* në të ardhmen janë rritur (Tabelë 2, sektori i shërbimeve).

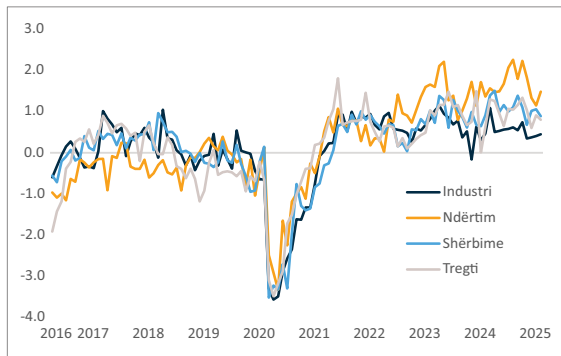
Treguesi i besimit në tregti (TBT) u ul me 2.1 pikë përqindje në muajin mars. Megjithatë, niveli i tij vijon të qëndrojë rreth 5 pikë përqindje mbi mesataren historike këtë muaj (Grafik 2). Në rënien e TBT-së ndikuan vlerësimet më pesimiste për *ecurinë aktuale të biznesit*, si dhe pritet në rënie për *nivelin e punësimit në të ardhmen*. Pritet për çmimet në të ardhmen janë rishikuar në rënie këtë muaj (Tabelë 2, sektori i tregtisë).

Treguesi i besimit konsumator (TBK) u rrit me 2.3 pikë përqindje në muajin mars. Rritja për të dytin muaj rresht ka çuar nivelin e këtij treguesi përsëri mbi mesataren historike me 3.5 pikë përqindje (Grafik 2). Rritja e TBK-së këtë muaj ka reflektuar si pritet më optimiste për *situatën e përgjithshme të ekonomisë* dhe për gjendjen e tyre financiare në të ardhmen ashtu edhe situatën e përmirësuar të *blerjeve në shuma të mëdha* (Tabelë 2, konsumatorët).

Të dhënat me frekuencë tremujore¹ tregojnë se vlerësimet e bizneseve për *gjendjen financiare* janë më të ulëta se në tremujorin e katërt të vitit 2024. Megjithatë, niveli i tyre në tremujorin e parë 2025 mbetet ndjeshëm mbi mesataren historike. Norma e *shfrytëzimit të kapaciteteve* ka mbetur e pandryshuar kundrejt nivelit të shënuar në tremujorin e katërt, në vlera shumë afër maksimumit historik të serisë.

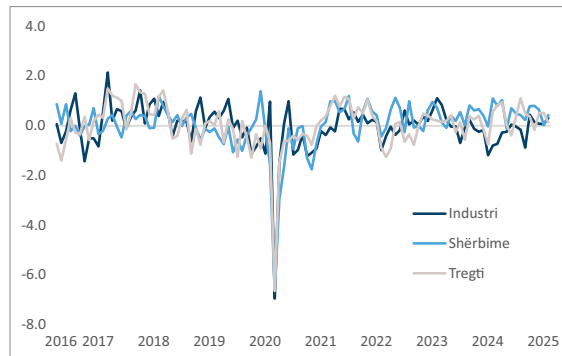
¹ Pyetjet mbi normën e shfrytëzimit të kapaciteteve dhe gjendjen financiare kanë frekuencë tremujore. Ato përfshihen në pyetësorët e bizneseve në muajt mars, qershor, shtator dhe dhjetor.

Grafik 3. Situata e biznesit sipas sektorëve, gjatë muajve të fundit

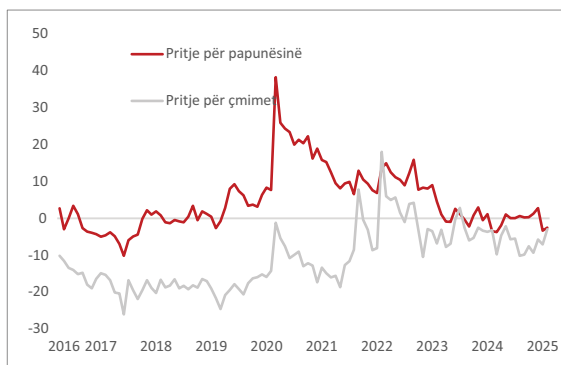
Burimi: Banka e Shqipërisë.

Grafik 4. Pritjet për situatën e biznesit gjatë muajve të ardhshëm

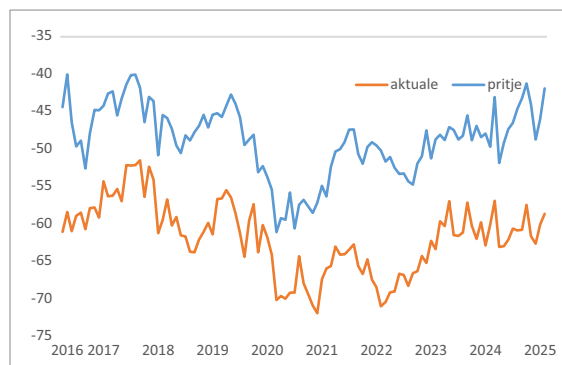
Burimi: Banka e Shqipërisë.

Grafik 5. Pritjet për papunësinë dhe çmimet e konsumatorëve për 12 muajt e ardhshëm

Burimi: Banka e Shqipërisë.

Grafik 6. Blerjet në shumë të mëdha të konsumatorëve

Burimi: Banka e Shqipërisë.

Tabelë 1. Treguesit e besimit sipas sektorëve*

	Vlerat			2024		2025			Situata aktuale	
	min	mes	maks	Nëntor	Dhjetor	Janar	Shkurt	Mars	Koniunkturale**	Strukturore***
Industri	-60.8	-8.8	5.7	-0.9	-2.1	-6.5	-4.0	-2.6	↑	+
Ndërtim	-58.4	-19.9	8.4	4.4	-1.3	-4.4	-6.4	-4.8	↑	+
Shërbime	-45.8	11.3	32.4	25.3	19.6	24.1	22.8	23.9	↑	+
Tregti	-33.2	1.1	17.2	11.8	8.1	5.1	8.3	6.2	↓	+
Konsumator	-40.8	-26.5	-16.3	-22.4	-24.6	-27.6	-25.2	-22.9	↑	+

Burimi: Vrojtimi i Besimit të Biznesit dhe të Konsumatorit, Banka e Shqipërisë.

*) Treguesit janë llogaritur nga balanca të rregulluara për sezonalitet. Balancat minimale, mesatare dhe maksimale, janë të llogaritura duke filluar nga muaji maj 2016.

**) Situata krahasuar me muajin e mëparshëm.

***) Situata për secilin treguesi konsiderohet: shumë e kënaqshme (++), kur treguesi është më shumë se 1 devijim standard më i lartë se mesatarja; e kënaqshme (+), kur treguesi është më pak se 1 devijim standard më i lartë se mesatarja; e pakënaqshme (-), kur treguesi është më pak se 1 devijim standard më i ulët se mesatarja; dhe shumë e pakënaqshme (--), kur treguesi është më shumë se 1 devijim standard më i ulët se mesatarja.

Tabelë 2. Balancat kryesore të sektorëve të ekonomisë (në pikë përqindje)

	2024						2025		
	Korrik	Gusht	Shtator	Tetor	Nëntor	Dhjetor	Janar	Shkurt	Mars
INDUSTRIA									
Prodhimi gjatë tre muajve të kaluar (pyetja 1, komponent i TBI-së)	17.2	17.5	18.2	16.9	20.2	13.6	14.0	14.6	15.4
Kontratat porositëse (pyetja 2, komponent i TBI-së)	-6.7	-2.0	-2.6	-6.6	-10.3	-8.9	-9.9	-8.2	-9.4
Kontratat porositëse nga eksportet (pyetja 3, komponent i TBI-së)	-17.1	-12.3	-5.9	-9.2	-12.5	-11.1	-23.5	-18.3	-13.8
Inventari i produkteve të përfunduara (pyetja 4)	5.6	0.4	0.0	-6.5	-3.0	0.5	-0.9	6.1	5.4
Prodhimi pritje (pyetja 5)	31.1	30.4	29.2	22.8	34.6	32.0	31.4	31.3	33.4
Çmimet e produkteve pritje (pyetja 6)	9.8	14.1	16.6	12.7	12.1	12.3	12.8	15.0	15.8
Punësimi pritje (pyetja 7)	6.6	5.5	5.7	5.8	12.1	13.6	10.8	6.6	7.0
NDËRTIMI									
Aktiviteti ndërtues gjatë tre muajve të kaluar (pyetja 1, komponent i TBN-së)	21.7	27.8	30.8	23.5	30.4	24.1	16.3	13.4	18.7
Kontratat porositëse (pyetja 3, komponent i TBN-së)	-20.1	-21.3	-22.2	-22.6	-21.5	-26.8	-25.2	-26.2	-28.3
Punësimi pritje (pyetja 4)	17.3	17.1	19.3	17.9	19.1	18.3	23.1	14.9	19.0
Çmimet pritje (pyetja 5)	15.6	14.2	10.3	8.5	5.4	16.6	16.8	11.6	11.0
SHËRBIME									
Ecuria e biznesit gjatë tre muajve të kaluar (pyetja 1, komponent i TBSH-së)	28.2	25.7	27.4	31.8	27.3	20.5	26.0	26.6	23.9
Kërkesa gjatë tre muajve të kaluar (pyetja 2, komponent i TBSH-së)	30.2	23.5	28.4	31.6	23.2	18.7	22.3	18.9	24.0
Kërkesa pritje (pyetja 3)	33.2	31.2	30.7	28.8	33.9	34.0	32.5	27.0	30.6
Punësimi gjatë tre muajve të kaluar (pyetja 4)	14.9	7.9	17.8	13.2	11.9	9.0	8.1	8.2	6.8
Punësimi pritje (pyetja 5)	11.0	10.3	11.0	7.1	6.0	8.5	9.0	6.8	9.3
Çmimet pritje (pyetja 6)	4.1	10.5	9.5	8.9	8.5	12.7	10.0	10.0	6.3
TREGTIA									
Ecuria e biznesit gjatë tre muajve të kaluar (pyetja 1, komponent i TBT-së)	10.0	17.0	16.6	18.5	21.6	16.5	9.2	14.3	12.5
Gjendja e inventarëve (pyetja 2)	6.5	0.1	-0.9	-0.1	-2.6	1.2	0.8	-0.7	3.9
Pritje për porositë në të ardhmen (pyetja 3)	23.0	21.9	25.9	22.3	23.0	16.3	22.4	24.2	20.4
Ecuria e biznesit pritje (pyetja 4)	19.2	27.1	35.1	28.5	27.2	21.4	28.8	28.9	24.8
Pritje për ecurinë e punësimit (pyetja 5, komponent i TBT-së)	2.1	8.9	3.6	1.9	2.1	-0.4	1.1	2.3	-0.1
Pritje për ecurinë e çmimeve (pyetja 6)	4.3	7.3	-1.4	3.3	-4.6	8.4	13.3	5.4	-3.7
KONSUMATORI									
Situata financiare aktuale (pyetja 1)	-7.8	-6.8	-6.9	-6.0	-4.0	-6.0	-10.2	-9.0	-7.0
Situata financiare pritje (pyetja 2, komponent i TBK-së)	2.4	3.0	2.9	2.5	4.1	4.0	0.3	2.4	4.1
Situata ekonomike aktuale (pyetja 3)	-13.9	-12.8	-14.6	-11.3	-9.4	-11.0	-13.3	-12.7	-11.7
Situata ekonomike pritje (pyetja 4, komponent i TBK-së)	1.5	3.4	2.1	2.2	5.0	3.2	0.6	2.9	4.7
Çmimet aktuale (pyetja 5)	29.9	29.2	24.7	28.2	24.5	23.2	25.6	26.3	26.5
Çmimet pritje (pyetja 6)	-5.7	-5.5	-10.2	-9.9	-7.6	-9.4	-5.8	-7.1	-3.0
Papunësia pritje (pyetja 7)	0.0	0.0	0.6	0.3	0.3	1.2	2.7	-3.4	-2.6
Blerjet e mëdha aktuale (pyetja 8, komponent i TBK-së)	-62.1	-60.6	-60.8	-60.8	-57.5	-61.6	-62.6	-60.1	-58.6
Blerjet e mëdha pritje (pyetja 9, komponent i TBK-së)	-47.3	-46.5	-44.6	-43.2	-41.2	-44.1	-48.7	-46.0	-41.9
Kursimi pritje (pyetja 11)	-38.3	-36.5	-36.3	-39.5	-37.8	-35.0	-46.4	-42.4	-40.3
Situata e të ardhurave dhe shpenzimeve (pyetja 12)	2.8	4.5	5.8	6.2	5.5	7.1	3.5	5.1	4.8

Burimi: Vrojtimi i Besimit të Biznesit dhe të Konsumatorit, Banka e Shqipërisë.

ANEKS

Shpjegime metodologjike

Balanca është treguesi që përdoret më shpesh për agregimin e të dhënave cilësore nga vërtetimet. Ajo llogaritet si diferencë midis përqindjes së përgjigjeve pozitive dhe përqindjes së përgjigjeve negative. Balanca shprehet në pikë përqindje.

Treguesi i Besimit (TB) ndërtohet për çdo sektor dhe llogaritet si mesatare e thjeshtë e balancave të rregulluara sezonalisht të treguesve, të cilat kanë korrelacionin më të lartë me serinë e referencës (serinë e të dhënave reale të ekonomisë).

Treguesi i Ndjesisë Ekonomike (TNE) ndërtohet duke u bazuar në të njëjtat balanca që përdoren për ndërtimin e TB-ve për secilin sektor (industri, ndërtim, shërbime, tregti dhe konsumatorë), duke synuar të kapë aktivitetin e ekonomisë në vend. Para agregimit të TNE-së, këto balanca standardizohen dhe peshohen.